

אַלְדָּנוֹת

לְשַׁמְנוּ עִבְרִית

פְּרֶשֶׁת קַרְחַ

בס"ד, אֲדִינוּ קא"ה

סְגֻלַת הַמְזוּזָה

מתאמרי משמיה דהרה"ק רבי נפתלי צבי מראפשיץ זיע"א כי מזוזה היא סגלה לשלום בית, שנסח התנאים לחתן וכלה כתוב: 'ולא יבריחו לא זו מזה ולא זה מזו', אותיות 'מזוזה', מי שרוצה לזכות לשלום בית יזהר לקנות מזוזות כשרות ומהדרות כפי יכלתו ויבדק אותן מדי פעם בפעם על ידי סופר ממחה. ומעשה ידוע בשלשה זוגות שדרו בבית אחד זה אחר זה, ולכל אחד מהם היו בעיות בשלום בית. הזוג הרביעי שדרו בשלום פרצה אש בביתם לאחר זמן קצר. כשבדקו את המזוזות מצאו שהמזוזה בפתח הכניסה היתה כתובה 'אש אנכי מצוה אתכם' ותבת 'אשר' היתה חסרה ר' רח"ל. ובמסכת סוטה (יז.) דרש רבי עקיבא, איש ואשה זכו שכינה ביניהם, לא זכו אש אוכלתם. ובאר המהרש"א (גיטין צ:): שכל זמן שיש שלום בין איש ואשתו, לו יש 'י' ולה יש 'ה' - השכינה ביניהם. אך ח"ו אם אין שלום ביניהם וה' עוזב אותם, נשארו רק אותיות 'אש' (פתחי שערים' עמוד קז).

השלום שורר בביתו. ובאו קרוביו לבקש מהרה"ק רבי מאיר אביחצירא זיע"א שיעתיר בתפלה עבורם. וספרו לו, שיש לאותו תלמיד חכם הרבה ילדים בבית, ואם יגרש אותה, יהיה קשה לכלם. התרפו רבנו במחשבתו הטוהרה והקדושה ואמר לקרוביו: תגידו לתלמיד חכם הנ"ל שיסדר את המזוזה בפניסה לבית, כי המזוזה מנחת הפוכה, ואז יחזר השלום בבית. וכך היה, שהמזוזה היתה הפוכה בבית התלמיד חכם, כי נתנו אותה לבדיקה ופשוט החזירוה הפוכה, וכשתקנו את המזוזה תקף חזר השלום לביתם.

לא בקרדם

בהיותו ב'מענטאן' אמר הרה"ק הרש"ב מליובאוויטש זיע"א לאברך ביחידות, אברך שהיה מכבד וגביר אף לא היה לו שלום בית: 'בחכמה יבנה בית' אף לא בקרדם. כתוב (ישעיה מד יג) 'כתפארת אדם לשבת בית', אדם זה מחין, וה' לשבת בית' הוא תפארת למחין, תפארת היא הרי התפלות והיא ישנה בכל הדרגות (תורת שלום' ספר השיחות עמוד 437).

העברת הסדרה בבית - סגלה לשלום בית

הרה"ק רבי חיים מצאנז זיע"א נהג לומר את הסדרה של פרשת השבוע בביתו, כמובא בספר דרכי חיים (אות סה). והרה"ק רבי שלמה מבאבוב זיע"א אמר לאחד שהעברת הסדרה בבית הוא סגלה לשלום בית (מגן אבות' עמוד עא).

להסתכל בנרות בליל שבת

כאשר ספרו לפני הרה"ק רבי יעקב משה מקארנא זיע"א, שיש סגלה לשלום בית מהרה"ק רבי שר שלום מבבלזא זיע"א, לבל יאמר בליל שבת 'צאתכם לשלום', אזי אמר: אנכי לא אדע מזה, אכן זאת אדע כי סגלה לשלום בית, להסתכל בנרות בליל שבת, ולא זו

לישר את המזוזה

מעשה בתלמיד חכם חשוב שלא היה

בלבד כי יש בזה שלש סגלות: לאריכות ימים ולהנצל מחבוט הקבר ולשלום בית ('שלשלת קאמרנא' עמוד שפד).

קפול השרוול ולעזר לבני ביתו להדיח הפלים
פעם אחת אמר הרה"ק רבי איציקל מפשעווארסק זיע"א: רגיל בפי אנשים שקפול הטלית במוצאי שבת סגלה לשלום בית. ואני אומר שקפול השרוול ולעזר לבני ביתו להדיח הפלים ודאי שזה סגלה לשלום בית ('שיח צדיקים' עמוד ככג).

'שלום בית קוגעל'

פעם בא איש המוני עם אשתו אל המגיד הקדוש רבי ישראל מקאזניץ זיע"א. ואמר האיש למגיד, שרוצה לגרש את אשתו. שאלו המגיד: מה זה ועל מה זה. השיב האיש: הנה אנכי עובד ביגיעה רבה כל השבוע עד השבת, ובשבת אני רוצה להתענג. וכאשר בא השבת נותנת לי אשתי בתחלת הסעודה את הדגים ואחר כך הבצלים וה'טשאלענט' [-חמין] עד שכאשר אני מגיע לה'קוגעל' [-פנטידה] אני שבע ואין אני מרגיש בו טעם, ועל ה'קוגעל' הזה אני עובד כל השבוע, ואם איני מרגיש בו טעם נמצא כל עמלי לריק. לכן אני רוצה שהיא תתן לי ה'קוגעל' תכף אחר הקדוש. והאשה אמרה, שפך ראתה מנהג בית אביה לאכל את ה'קוגעל' באמצע הסעודה ולא תשנה המנהג. אמר להם המגיד הקדוש: הנה אני אעשה פשרה ביניכם, שתעשה שני 'קוגלען', האחד תתן תכף אחר קדושתא רבה והאחד באמצע הסעודה, והוטב בעיניהם הפסק, ותכף קרא המגיד לאשתו הרבנית ואמר לה בפניהם: הנה מהיום והלאה תעשה גם עבורי שני 'קוגלען', אחד לאחר קדוש והשני באמצע הסעודה. וכן מנהג כל משפחת המגיד הקדוש לאכל 'קוגעל'

אחר הקדוש בסעודת היום וקורים לו 'שלום בית קוגעל'. עקר סבת הדלקת נרות שבת הוא משום שלום בית

מובא בזהר הקדוש (ח"ג קעו). שחלק קרח על השבת ועל השלום, וזה לשונו: קרח אזיל במחלקת מאי מחלקת פלוגתא, פלוגתא דלעלא ותתא ומאן דבעי לאפלגא תקונא דעלמא יתאביד מכלהו עלמין, מחלקת פלוגתא דשלום ומאן דפליג על שלום פליג על שמא קדישא בגין דשמא קדישא שלום אקרי. תא חזי לית עלמא קאים אלא על שלום, כד ברא קדשא בריך הוא עלמא לא יכיל לאתקימא עד דאתא ושרא עליהו שלום, ומאי הוא שבת, דאיהו שלמא דעלאי ותתאי, וכדין אתקים עלמא, ומאן דפליג עליה יתאביד מעלמא. ע"כ.

נמצא כי השלום והשבת חד הם. וקשר של קימא מצינו להם בשבת להשפין כל איש השלום בביתו, והוא על ידי מצות הדלקת נרות בשבת, אשר טעם ועקר סבת הדלקת נרות שבת הוא משום שלום בית, וכמבאר.

ודבר זה רצה קרח לקלקל על ידי המחלקת, להפדת השלום ורבויה המחלקת, דבר אשר גורם לאבוד הפרנסה והעשירות, וכאשר הביא למחלקת גדולה כ"כ הרי זה עשר שמור לרעתו שאבד הוא וכל רכושו שאולה. ולקח קרח עמו מאתים וחמשים איש, בגימטריא נ"ר, כמו שהביא השל"ה בפרשה (תורה אור אות כ) את דברי בעל הטורים (במדבר טז ב) שנתן סימן על ר"ן איש, 'נר רשעים ידער' (איוב כא יז), שחטאו בזה שהתחברו למחלקת קרח ונשתתפו עמו, שהיו קריאי מועד אנשי שם, ועל ידי שנתחברו למחלקת נקראו רשעים.

(מתוך הספר ספיר ויהלום להרב הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

שו"ת קור

חידון אֶלְזָנוֹת - נושא פרסים היכן מזכרים בפרשתנו שקדים?

הפותרים נכונה יכנסו להגרלה אי"ה על סידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר". את הפתרונות יש לשלוח אלינו עד ליום שני למספר פקס: 077-470-26-81 או למייל: magdenot@gmail.com נא לכתוב שם, כתובת מדויקת וטלפון. בראש הדף לציין "עבור חידון לנוער".

פתרון החידה וכן שם הזוכה, יפורסמו אי"ה בגליונות הבאים

פתרון החידה - חג הפסח:

ש. היכי תמציי שאסור לאכול לא חמץ וגם לא מצה (לא בתענית או בזמן שאסור כלל באכילה)
ת. ערב פסח, לאחר סוף זמן אכילת חמץ, אסור לאכול שניהם. חמץ - משום שלאחר זמן אכילת חמץ, ומצה - אסור לאכול בכל ערב פסח.

שם הזוכה בסידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר":

חג הפסח:

ה' מאיר הולצמן מבית שמש.

